

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

Arkadiusz Janusz Sopata (ławnik Sądu Najwyższego)

w sprawie M. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Lublinie

o wysokość podstawy wymiaru składek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 19 grudnia 2023 r.

skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców od wyroku Sąd Apelacyjny w Lublinie z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. akt III AUa 218/22:

- 1. odrzuca skargę nadzwyczajną;**
- 2. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania przed Sądem Najwyższym.**

[D.Z.]

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Lublinie (dalej też: „ZUS”) decyzją z dnia 25 listopada 2019 r. ustalił, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne M. J., jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, wynosiła za miesiące luty i marzec 2015 r. z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego 2375,40 zł, zaś z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego 3104,57 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy

wskazał, że wysokość zadeklarowanych przez ubezpieczoną podstaw wymiaru składek za miesiące luty i marzec 2015 r. jest nieuzasadniona i sprzeczna z zasadą solidaryzmu ubezpieczeń społecznych i równego traktowania ubezpieczonych. Ubezpieczona, której od początku prowadzenia działalności gospodarczej podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowiła kwotę nie niższą niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia, a następnie 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, za okres luty-marzec 2015 r. zadeklarowała podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w możliwie maksymalnej wysokości tj. 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, zaś po upływie krótkiego okresu czasu wystąpiła z roszczeniem o świadczenia z ubezpieczenia społecznego, w tym z tytułu zasiłku chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego.

M.J. złożyła odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę i ustalenie, podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne oraz dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiące luty i marzec 2015 r. w wysokości 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, tj. w wysokości 9897,50 zł.

W odpowiedzi organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z 29 grudnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Lublinie, VIII U 62/20, oddalił odwołanie M. J.

Od powyższego wyroku apelację wniosła odwołująca się zaskarżając go w całości. W odpowiedzi na apelację ZUS wniósł o jej oddalenie. Wyrokiem z 26 kwietnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie w sprawie III AUa 218/22 oddalił apelację.

W dniu 29 marca 2023 r. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców (dalej także: „Rzecznik”), na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz.U. 2018, poz. 648, dalej: „ustawa o Rzeczniku”) w zw. z art. 89 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 1904 ze zm., dalej także: „u.SN”), wniósł skargę nadzwyczajną od prawomocnego wyroku

Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 26 kwietnia 2022 r., III AUa 218/22 zaskarżając go w całości.

Skarżący, na zasadzie art. 89 § 1 pkt 1 i 2 u.SN zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

A. rażące naruszenie prawa przez błędną jego wykładnię tj. art. 18 ust. 8, art. 20 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1009, dalej także: „ustawa systemowa”, „s.u.s.”), a także błędną wykładnię norm kompetencyjnych tj. art. 41 ust. 13, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 86 ust. 1 i 2 pkt 2 w związku z art. 2a ust. 1 i 2 ustawy systemowej polegającą na:

- a. bezpodstawnym odejściu od wykładni literalnej,
- b. nieprzedstawieniu metody interpretacji,
- c. zastosowaniu wykładni *contra legem* zawierającej element nowości normatywnej,
- d. naruszeniu reguł preferencji tj.: zasady interpretacji na korzyść podmiotu zobowiązanego w prawie daninowym poprzez wykładnię rozszerzającą przepisów uprawniających i wykładnię zawężającą przepisów zobowiązujących – *in dubio pro tributario*, w tym zakazu stosowania analogii do zwiększenia obowiązków daninowych,
- e. naruszeniu reguły preferencji, tj. zasady *exceptiones non sunt extendende* tj. zakazu interpretacji wyjątków rozszerzająco,
- f. bezpodstawnym przyjęciu, iż zasada równego traktowania ubezpieczonych oznacza identyczne kompetencje ZUS do kwestionowania podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w odniesieniu do zupełnie różnych grup ubezpieczonych (pracowników i przedsiębiorców), pomimo odmiennych regulacji prawnych dotyczących tych grup ubezpieczonych, odmiennych cech istotnych (relevantnych),

co skutkowało przyjęciem, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który nie kwestionował tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, uprawniony jest do kontrolowania, kwestionowania, a także obniżenia zadeklarowanej w granicach ustawowych podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne,

rentowe, wypadkowe i dobrowolne chorobowe w sytuacji, gdy w ocenie ZUS działania przedsiębiorcy mają charakter manipulacyjny i zmierzają do uzyskania wyższych świadczeń w związku z krótkookresowym opłacaniem składek w maksymalnej wysokości, przed okresem zamierzonego skorzystania ze świadczeń, podczas gdy art. 18 ust. 8 i art. 20 ust. 1-3 klarownie stanowią, iż ryczałtowo określona przez prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą podstawa wymiaru ww. składek w granicach w nich wskazanych ma charakter kwoty deklarowanej, zatem nie można mówić o jej manipulacyjnym charakterze w pejoratywnym rozumieniu, nie ma znaczenia osiągnięty przez przedsiębiorcę przychód ani strata, ani spodziewane korzyści z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, norma prawna wyrażona w tych przepisach ma charakter normy imperatywnej, w konsekwencji jej zastosowanie nie może być zmieniane ani wolą stron, ani organów, w tym ZUS, a wskazane normy kompetencyjne dotyczące organu w żaden sposób nie umożliwiają organowi kwestionowania zadeklarowanej w granicach ustawowych podstawy wymiaru ww. składek;

B. naruszenie zasady oraz wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. nr 78, poz. 483 ze zm., dalej: „Konstytucja RP”) tj.: zasady demokratycznego państwa prawa wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP, zasadę praworządności wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP, konstytucyjnego prawa podmiotowego do zabezpieczenia społecznego, a także zasady wzajemności świadczeń z ubezpieczeń społecznych wyrażonych w art. 67 ust. 1 i 2 w zw. z art. 84 i art. 217 Konstytucji RP poprzez naruszenie zasady pewności prawa i ochrony praw nabytych, zasady wyłączności ustawowej prawa daninowego, zasady określoności regulacji daninowych, zasady zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa poprzez rażące naruszenie prawa przez błędną jego wykładnię tj. art. 18 ust. 8, art. 20 ust. 1 i 3 s.u.s., a także norm kompetencyjnych tj. art. 41 ust. 13, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 86 ust. 1 i 2 pkt 2 w zw. z art. 2a ust. 2 pkt 2 s.u.s. polegającą na bezpodstawnym odejściu od wykładni literalnej, na nieprzedstawieniu metody interpretacji, zastosowaniu wykładni *contra legem* zawierającej element nowości normatywnej, przy jednoczesnym naruszeniu reguł preferencji.

Z uwagi na powyższe Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, na podstawie art. 91 § 1 u.SN, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Pismem z 22 maja 2023 r., stanowiącym odpowiedź na skargę, M. J. poparła stanowisko Rzecznika wyrażone w skardze i wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Lublinie oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pismem z 30 października 2023 r. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców uzupełnił skargę nadzwyczajną z 29 marca 2023 r. powołując orzecznictwo celem wzmocnienia argumentacji skargi. Jednocześnie w oparciu o art. 91 § 1 u.SN Rzecznik wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez ustalenie, iż podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz dobrowolne ubezpieczenie chorobowe M. J. w lutym 2015 r. wynosiła 9897,50 zł, w marcu 2015 r. wynosiła 9897,50 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Skarga nadzwyczajna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia służącym eliminowaniu z obrotu wadliwych, naruszających zasadę demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, orzeczeń sądowych dotyczących konkretnych, zindywidualizowanych podmiotów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2019 r., I NSNk 2/19). Konsekwentnie rolą przeprowadzanej przez Sąd Najwyższy kontroli nadzwyczajnej nie jest eliminowanie z obrotu wszelkich wadliwych orzeczeń, a jedynie tych, które godzą w podstawy umowy społecznej będącej fundamentem demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, a zatem dotyczą określonego kształtu relacji pomiędzy jednostką a władzą publiczną (przedmiotowa strona zasady demokratycznego państwa

prawnego) lub godności upodmiotowionej jednostki (podmiotowa strona zasady demokratycznego państwa prawnego).

2. Cel skargi nadzwyczajnej, jakim jest wyeliminowanie z obrotu wadliwego orzeczenia może zostać zrealizowany wyłącznie w przypadku zaistnienia jednej z trzech przesłanek szczególnych wskazanych w art. 89 § 1 pkt 1-3 u.SN. Podmiot wnoszący skargę musi więc wykazać zaistnienie przynajmniej jednego z uchybień wymienionych w art. 89 § 1 pkt 1-3 u.SN. Zaistnienie tego rodzaju uchybienia potwierdza wadliwość zaskarżonego orzeczenia, a jednocześnie otwiera drogę do badania czy wadliwość ta powinna być usunięta z uwagi na naruszenie zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Samo zatem zaistnienie przesłanki szczególnej wskazanej w art. 89 § 1 pkt 1-3 u.SN nie przesądza o konieczności wyeliminowania z obrotu wadliwego orzeczenia. Wskazać w tym miejscu bowiem należy, że stabilność oraz prawomocność orzeczeń sądowych, a także kształtowanych przez nie stosunków prawnych również jest zasadą konstytucyjną, wywodzoną z prawa do sądu (art. 45 ust. 1 w zw. z art. 2 Konstytucji RP), zaś odstępianie od niej powinno być podyktowane wyjątkowymi względami. Konsekwentnie stwierdzone uchybienia muszą być na tyle poważne, by wzgląd na całokształt zasady wynikającej z art. 2 Konstytucji RP nakazywał ingerencję w powagę rzeczy osądzonej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2020 r., I NSNu 2/20).

Przedstawiony powyżej punkt widzenia potwierdzał wielokrotnie Europejski Trybunał Praw Człowieka (dalej: „ETPCz”) podkreślając, że prawo do rzetelnego procesu musi być interpretowane w świetle zasady rządów prawa, będącej wspólnym dziedzictwem państw – stron Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. 1993 nr 61, poz. 284 ze zm.). Jednym z fundamentalnych aspektów rządów prawa pozostaje zaś zasada pewności prawnej, która przewiduje wymóg, by tam, gdzie sądy ostatecznie rozstrzygnęły jakąś kwestię, ich orzeczenie – co do zasady – nie było kwestionowane (zob. np. wyroki ETPCz z: 28 października 1999 r. w sprawie *Brumărescu przeciwko Rumunii*, skarga nr 28342/95, par. 61; 24 lipca 2003 r. w sprawie *Ryabikh przeciwko Rosji*, skarga nr 52854/99, par. 52; 6 października 2011 r. w sprawie *Agrokompleks przeciwko Ukrainie*, skarga nr 23465/03, par. 148).

3. Stosownie do powyższego, przystępując do merytorycznego badania skargi nadzwyczajnej, Sąd Najwyższy w pierwszej kolejności ustala, czy doszło do naruszenia którejś z przesłanek szczególnych określonych w art. 89 § 1 pkt 1-3 u.SN i wskazanych w skardze nadzwyczajnej, a jeśli tak, to czy w celu zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej konieczne jest uwzględnienie skargi nadzwyczajnej. *A contrario* samo naruszenie zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej nie stanowi racji wystarczającej dla usunięcia z obrotu prawnego zaskarżonego orzeczenia. Konstruując art. 89 § 1 u.SN ustawodawca posłużył się zwrotem „o ile”, który uniemożliwia realizację zasadniczego celu instrumentu jakim jest skarga nadzwyczajna, bez zaistnienia okoliczności wskazanych w przesłankach szczególnych, nawet jeśli za powyższym przemawiałyby fundamentalne racje aksjologiczne związane z istotą demokratycznego państwa prawnego.

Z drugiej jednak strony brak naruszenia zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, zamyka drogę do wyeliminowania z obrotu prawnego zaskarżonego orzeczenia, nawet jeśli narusza ono którąś z przesłanek szczególnych, w tym zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji. Celem skargi nadzwyczajnej, jak wskazano w punkcie 1, jest bowiem zapewnienie zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, nie zaś z innymi zasadami, wolnościami lub prawami człowieka określonymi w Konstytucji.

4. Zgodnie z art. 95 pkt 1 u.SN, w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy o Sądzie Najwyższym do skargi nadzwyczajnej, w tym postępowania w sprawie tej skargi, stosuje się w zakresie spraw cywilnych przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dotyczące skargi kasacyjnej, z wyłączeniem art. 398⁴ § 2 oraz 398⁹. Stosownie wyłączone zostały przepisy statuujące obowiązek zamieszczenia w skardze wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienia, a także instytucji tzw. przedsądu. Tak wąskie określenie przepisów dotyczących skargi kasacyjnej, które nie znajdują zastosowania w odniesieniu do skargi nadzwyczajnej oraz postępowania w sprawie

tej skargi, nie pozostawia wątpliwości, że pozostałe przepisy dotyczące skargi kasacyjnej znajdują zastosowanie. W szczególności wskazać należy art. 398⁴ § 1 k.p.c. określający wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej, jako szczególnego środka odwoławczego. Wymagania te mają charakter wad nieusuwalnych i powodują odrzucenie skargi *a limine*. Podkreślić przy tym należy, że warunkiem wystarczającym, a zarazem koniecznym, do odrzucenia skargi jest brak któregośkolwiek z jej elementów konstrukcyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 maja 2006 r., III CSK 144/06; 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08).

Zgodnie z powyższym skarga nadzwyczajna powinna zawierać: (1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części; (2) przytoczenie podstaw skargi nadzwyczajnej i ich uzasadnienie; (3) wniosek o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany.

5. Wniesienie skargi nadzwyczajnej jest dopuszczalne po wyczerpaniu dostępnych środków zaskarżenia (art. 89 § 1 u.SN). Ustawa przewiduje ponadto ściśle określony krąg podmiotów uprawnionych do jej wniesienia (art. 89 § 2 u.SN) oraz termin (art. 89 § 3 u.SN).

W sprawie nie ulega wątpliwości, że skarga wniesiona została przez legitymowany podmiot – Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, odnosi się do orzeczenia sądu powszechnego kończącego postępowanie w sprawie, które nie może być uchylone lub zmienione w trybie innych środków zaskarżenia – prawomocnego wyroku wydanego przez Sąd Apelacyjny w Lublinie 26 kwietnia 2022 r. oraz została wniesiona w określonym ustawą terminie.

6. Wskazane w punkcie 4 warunki konstrukcyjne skargi nadzwyczajnej nakładają na wnoszącego skargę m.in. obowiązek przytoczenia podstaw skargi nadzwyczajnej i ich uzasadnienie. Zważywszy zaś na wskazany w punktach 1-3 cel, a zarazem rolę skargi nadzwyczajnej w systemie prawa, przyjąć należy, że szczególnie istotne jest wskazanie podstaw skargi nadzwyczajnej i uzasadnienie przez wnoszącego skargę konieczności wyeliminowania z obrotu prawnego zaskarżonego orzeczenia z uwagi na zapewnienie zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości

społecznej, co w szczególności implikuje konieczność wskazania tych podstaw w *petitum* skargi. Obowiązek ten odnosi się także do przesłanki ogólnej, o której mowa w art. 89 § 1 *in principio* u.SN.

7. Przenosząc powyższe na realia rozpatrywanej skargi nadzwyczajnej, stwierdzić należy, że Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców nie dopełnił obowiązku powołania w podstawach skargi nadzwyczajnej przesłanki ogólnej. Po pierwsze zauważyć bowiem należy, że powołaną przez Rzecznika podstawą skargi nadzwyczajnej jest art. 9 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy o Rzeczniku w zw. z art. 89 § 2 u.SN. Przywołane przepisy mają na celu wyłącznie potwierdzenie legitymacji procesowej Rzecznika do wniesienia skargi nadzwyczajnej, nie wskazują natomiast powodu, a zarazem celu jej wniesienia, czyli zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Sam zaś Rzecznik celu tego w *petitum* skargi nie wskazał.

Po drugie podniesione przez Rzecznika zarzuty dotyczą wyłącznie wskazanych w ustawie o Sądzie Najwyższym przesłanek szczególnych skargi nadzwyczajnej. O powyższym jednoznacznie świadczy wskazana przez Rzecznika podstawa prawna podniesionych zarzutów tj. art. 89 § 1 pkt 1 i 2 u.SN.

Zgodnie z art. 89 § 1 pkt 1 u.SN podstawą szczególną skargi nadzwyczajnej może być zarzut naruszenia zasad lub wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji RP. Zarzuty takie Rzecznik podniósł w punkcie B, rozpoczynającym się od słów „zarzucam naruszenie zasady oraz wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”. Pominąwszy drobne niezręczności językowe sformułowania zarzutu, zważywszy na użyte przez Rzecznika sformułowanie a zarazem treść art. 89 § 1 pkt 1 u.SN nie ulega wątpliwości, iż podniesiony zarzut mieści się w denotacji pierwszej przesłanki szczególnej skargi nadzwyczajnej.

Na powyższe bez wpływu pozostaje, że wnoszący skargę w ramach wskazanego zarzutu podniósł naruszenie „zasady demokratycznego państwa prawa wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP”. Pomijając okoliczność, że zarówno Konstytucja RP, jak i ustawa o Sądzie Najwyższym, nie odwołuje się do zasady demokratycznego państwa prawa, lecz do zasady demokratycznego państwa

prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, skarżący wyraźnie ją utożsamiał z pierwszą z przesłanek szczególnych skargi nadzwyczajnej.

W powyższym kontekście przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że naruszenie zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej nie może stanowić uzasadnionego zarzutu w ramach pierwszej podstawy szczególnej skargi nadzwyczajnej. Wynika to z treści przywołanego wyżej art. 89 § 1 pkt 1 u.SN, zgodnie z którym podstawą skargi nadzwyczajnej może być naruszenie zasad lub wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji RP. Chodzi, wobec tego o zasady, które są „określone” (wskazane) w przepisach Konstytucji RP, a nie takie, które zostały „wywiedzione” z art. 2 Konstytucji RP (spośród wielu zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 27 stycznia 2021 r., I NSNc 147/20; 31 sierpnia 2021 r., I NSNc 82/20; 8 grudnia 2022 r., I NSNc 575/21; 24 maja 2023 r., II NSNc 127/23).

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że przyjęta *a priori* przez skarżącego interpretacja pierwszej przesłanki szczególnej skargi nadzwyczajnej prowadzi do nadmiernego rozszerzenia zakresu możliwych do sformułowania zarzutów, umożliwiając oparcie jej na szerokim i niedookreślonym zbiorze zasad pochodnych, wywiedzionych przez Trybunał Konstytucyjny i teorię prawa konstytucyjnego z art. 2 Konstytucji RP. Taka wykładnia godzi w istotny komponent prawa do sądu, jaką jest stabilność orzeczeń, przecząc wyjątkowemu charakterowi skargi nadzwyczajnej, jako środka prawnego, mającego zastosowanie w szczególnych sytuacjach popełnienia przez sąd rażących lub oczywistych uchybień (zob. wyroki Sądu Najwyższego z: 27 stycznia 2021 r., I NSNc 147/20; 31 sierpnia 2021 r., I NSNc 82/20; 8 grudnia 2022 r., I NSNc 575/21; 24 maja 2023 r., II NSNc 127/23).

Powyższej argumentacji nie zmienia także wniesione przez Rzecznika 30 października 2023 r. pismo uzupełniające skargę nadzwyczajną.

Artykuł 89 § 1 pkt 2 u.SN wskazuje na rażące naruszenie prawa przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, jako przesłankę szczególną skargi nadzwyczajnej. Jak wskazano wyżej, nawet jej jednoznaczne wykazanie, nie przekłada się automatycznie na wykazanie zaistnienia przesłanki ogólnej skargi nadzwyczajnej.

8. Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 95 pkt 1 u.SN, odrzucił skargę nadzwyczajną.

9. Zgodnie z mającą moc zasady prawnej uchwałą Sądu Najwyższego z 18 października 2023 r., I NZZP 1/23, w razie wniesienia skargi nadzwyczajnej przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców koszty postępowania przed Sądem Najwyższym podlegają wzajemnemu zniesieniu. Zważywszy na wskazaną zasadę prawną, a także treść art. 398¹⁸ k.p.c. w zw. z art. 95 pkt 1 u.SN, Sąd Najwyższy orzekł o wzajemnym zniesieniu kosztów postępowania wywołanego wniesioną skargą nadzwyczajną.

(r.g.)

[ał]